

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121011252
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121011252.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 11.01.2022, v trestnej veci odsúdeného P. G. o jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 6PP/14/2021 zo dňa 18.10.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného P. G..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku zamietol návrh odsúdeného P. G. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/23/2017 zo dňa 13.06.2019 v trvaní 4 roky a 7 mesiacov.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú následne prostredníctvom svojho obhajcu aj bližšie písomne odôvodnil. Uviedol, že hoci bol v minulosti viackrát súdne trestaný má zato, že materiálne podmienky pre podmienené prepustenie sa musia posudzovať v čase, keď sa rozhodnutie vydáva. V súčasnosti je onkologický pacient, v čase výkonu trestu mu zomrela mama a prehodnotil svoje životné priority, chce ešte zmysluplne prežiť starobu. Vie, že mu život pretiekol medzi prsty a je mu ľúto jeho trestnej minulosti. Chce pracovať ako bača na salaši pri svojom bratovi. Alkohol sa bude vyhýbať, k liečbe vo výkone trestu pristupuje svedomito. Ako už uviedol aj na verejnom zasadnutí, príčinou trestnej činnosti bol alkohol. Počas výkonu trestu absolvoval protialkoholické liečenie. V dôsledku liečenia má k alkoholu negatívny vzťah. Preto je aj nádej, že sa nebude dopúšťať trestnej činnosti. Aj odsúdenému je potrebné dať šancu, bez ohľadu na jeho minulosť. Minulosť pôjde vždy s ním, aj keby chcel, tak ju už nevie zmeniť. Zmeniť vie iba budúcnosť. Jeho úspešnú resocializáciu potvrdzujú aj hodnotenia z ústavov na výkon trestu, v ktorých sa nachádzal. Počas jeho pobytu neboli zaznamenané žiadne nedostatky, správanie voči personálu i ostatným je bezkonfliktné a slušné. Aktívne a pravidelne vykonáva činnosti pre všeobecný rozvoj jeho osobnosti. Počas pobytu v ústavoch nemal žiadny „kazeňák“, len samé pochvaly, ktorých bolo niekoľko. Podľa jeho názoru nemožno zamietnuť návrh na podmienené prepustenie len z dôvodu recidívy. Týmto prístupom by žiaden recidivista nemohol byť na slobodu podmienené prepustený, čo jednoznačne zákonodarca v príslušných ustanoveniach Trestného zákona nepredpokladá. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu zbaviť recidivistov možnosti podmieneného prepustenia, nič nebráni výslovne to v zákone uviesť. Má zato, že účelom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je aj určitá forma motivácie odsúdeného k dobrému správaniu v ústave, k aktívnemu prístupu na terapiách, k naplneniu resocializácie. V prípade, ak je márne snaženie odsúdeného len z dôvodu recidívy, celý motivačný charakter podmieneného prepustenia stráca zmysel. Zjednodušene povedané recidivistovi by sa potom neoplatilo správať v ústave dobre. Na záver považuje za potrebné dodať, že v prípade, ak sa súdu zdali správy z ústavov na výkon trestu nedostatočne

konkrétne, nemôže to byť na ujmu jemu. Odsúdený nemá na rozdiel od súdu žiadny prostriedok na ovplyvnenie konkrétnej správy. Ak súd považoval správy za veľmi všeobecné, tak sa mohol ústavu aj na pojednávaní pýtať na konkrétne veci, ktoré považoval za dôležité pre rozhodnutie. Obhajoba nevidí do mysle sudcu, aby vedela zistiť, čo sudca bude považovať za dôležité, aby to bolo aj v správe z ústavu. Hoci má pestrú minulosť, jeho správanie z posledných rokov v ústave je výsledkom zmeny jeho osobnosti. Preto žiada krajský súd, aby prihliadol na tieto okolnosti. Podľa jeho názoru svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Prípadne súd mu mohol uložiť primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, a to podľa jeho názoru tým najúčinnejším by bol zákaz požívania alkoholických nápojov. Z priložených trestných spisov oboznamovaných na zasadnutí bolo zrejmé, že keď nie je pod vplyvom alkoholu, tak je to pracovitý, spoločenský a veľmi priateľský chlap. Trestnej činnosti sa vždy dopustil, len keď bol pod vplyvom alkoholu. V súčasnosti však má k nemu kritický postoj. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovie.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Z obsahu spisového materiálu, ako aj zo samotného napadnutého uznesenia vyplýva, že ods. P. G. vykonáva súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 7 mesiacov. Ako to správne okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza, tento trest mu bol uložený podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/23/2017 zo dňa 13.06.2019, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona a za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zákona, za súčasného zrušenia výroku o treste z rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/143/2018 zo 04.04.2019, ktorým bol P. G. podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona (teda za zločin) uložený nepodmienený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov.

Na výkon predmetného trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom však uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Nt/92/2019 z 31.12.2019 došlo k zmene spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Uvedený trest odňatia slobody odsúdený vykonáva od 08.08.2019 s tým, že mu do výkonu trestu boli započítané aj doby strávené vo väzbe od 02.08.2017 do 01.03.2018 (v spojenej veci 9T/31/2018), vo väzbe od 16.06.2018 do 06.05.2019 (vo veci 7T/143/2018, vo vzťahu ku ktorej bol uložený súhrnný trest) a vo výkone trestu odňatia slobody od 06.05.2019 do 08.08.2019 (vo veci 7T/143/2018). Koniec teraz vykonávaného trestu odňatia slobody má tak predpokladaný 30.03.2022.

Okresný súd náležitým spôsobom zisťoval, či sú v danom prípade splnené zákonom požadované podmienky pre to, aby mohol byť odsúdený podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a aj odcitoval ust. § 66 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zákona, ktoré tieto podmienky upravujú.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že osoba odsúdená za prečin môže byť súdom podmienené prepustená na slobodu po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody a osoba odsúdená za zločin po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V prípade osoby odsúdenej za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody je podmienené prepustenie možné aj po výkone polovice trestu odňatia slobody, ak súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že odsúdený výkonom dvoch tretín trestu odňatia slobody za zločin podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona dňa 19.09.2020 splnil formálnu podmienku týkajúcu sa možnosti podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Ako správne konštatuje okresný súd v napadnutom uznesení, uvedené nie je možné konštatovať aj ohľadom splnenia materiálnych podmienok, ktoré zákon požaduje pre možnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, prvou je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, a druhou je, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Prvá materiálna podmienka sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Plnenie druhej materiálnej podmienky súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Vychádzajúc z obsahu vykonaných dôkazov aj krajský súd v danom prípade dospel k záveru, že u odsúdeného P. G. uvedené materiálne podmienky splnené nie sú.

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Z., kde trest v súčasnosti vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, vyplýva, že zdanlivo splnil prvú materiálnu podmienku, pretože vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním navonok preukazuje polepšenie. Tu je však potrebné komplexne prihliadnuť aj na to, že vo výkone trestu odňatia slobody bol už nespočetne veľakrát, pričom už bol dvakrát aj podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, no vždy sa následne dopustil trestného činu. Už len z týchto skutočností je zrejmé, že zlepšenie správania ods. P. G. je len prispôbením sa výkonu trestu odňatia slobody za účelom dosiahnutia podmienčného prepustenia. Badať to aj z nekritického postoja k jeho predchádzajúcej trestnej činnosti, ktorej príčinu vidí len v požívaní alkoholických nápojov. So svojim správaním po požití alkoholu však ods. G. mal bohaté skúsenosti, no napriek tomu sa predchádzať jeho požívaniu efektívne nesnažil.

Vysoko nepriaznivá je aj resocializačná prognóza odsúdeného a to vzhľadom na vysoké riziko recidívy.

Výrazne negatívne skutočnosti týkajúce sa osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života vyplývajú aj z odpisu registra trestov a z pripojených spisov o odsúdeniach P. G.. V odpise registra trestov má odsúdený 19 záznamov pre rôznorodú trestnú činnosť, pričom v registri trestov doposiaľ nie sú zaznamenané ešte 2 odsúdenia, a to rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/146/2016 z 20.06.2019 za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zákona a ani odsúdenie v predmetnej trestnej veci 6T/23/2017. Nepodmienečný trest odňatia slobody mu bol ukladaný 16-krát. Opakovane bolo na neho pôsobené aj výkonom trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, resp. v II. NVS.

Z týchto skutočností je zrejmé, že od P. G. nie je možné očakávať, aby v budúcnosti viedol riadny život. S uvedeným zistením sa pritom zhodol aj Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Z., ktorý neodporúčal podmienčné prepustenie P. G. z výkonu trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na uvedené musí aj krajský súd konštatovať, že záver okresného súdu v tom smere, že odsúdený nespĺňa zákonom požadované podmienky pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, je správny.

Krajský súd preto jednomyselne sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú zamietol.
jednomyselne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.